

Katarzyna Pyrżyńska - koordynator ds. planu daltońskiego w Przedszkolu nr 34 w Koszalinie

Helen Parkhurst oparła swój plan daltoński na trzech głównych zasadach:

1. Nauka wolności
2. Nauka samodzielności
3. Nauka współpracy

My zamiast wolności preferujemy używanie odpowiedzialności, ponieważ to opisuje lepiej pedagogiczny cel. Dajemy dzieciom konieczną przestrzeń do rozwoju. Oczywiście z każdym dzieckiem może być inaczej.

W następujący sposób realizujemy wdrażanie filarów pedagogiki wg planu daltońskiego:

KOLORY DNIA

W przedszkolu wprowadzamy kolory dnia. Każdy dzień jest oznaczamy określonym, umownym dla całego przedszkola kolorem. W ten sposób dzieci mogą zdobywać umiejętność identyfikowania dni tygodnia, zanim jeszcze nauczą się rozpoznawać lub odczytywać nazwy dni tygodnia. System ten służy jako punkt wyjściowy do całej organizacji pracy metodą daltońską.

RYTM DNIA

W sali przygotowujemy zilustrowane karty obrazujące poszczególne czynności w ciągu dnia w przedszkolu - obrazkowy rozkład dnia. Dokonując wizualizacji kolejnych czynności dzieci oswiają się z programem dnia. Znajomość i rozumienie rytmu dnia daje dzieciom poczucie bezpieczeństwa i spokoju, zwłaszcza w przypadku najmłodszych dzieci.

TABLCA ZADAŃ PORZĄDKOWYCH

W sali tworzymy tablicę, na której wyznaczamy „**obowiązki dzieci**” w danym tygodniu-dyżury. W ramach dyżurów organizujemy prace, aby wszystkie dzieci mogły być w nie zaangażowane. Chodzi tu o obowiązki takie jak np.: podlewanie kwiatów, sprzątanie na półkach, rozdawanie materiałów itp.

ZEGAR

Nietypowy zegar jest pomocnym narzędziem do organizacji czasu różnych aktywności dzieci. Tarcza zegara podzielona jest na następujące przedziały czasowe (5,10,15,30 minut). Określamy czas wykonania danego zadania bądź czynności np. spożywania posiłku, sprzątania czy zabawy. Pozwala zrozumieć długość upływającego czasu, że 30 minut na wykonanie zadania to o wiele więcej niż 5 minut.

INSTRUKCJE CZYNNOSCIOWE

W obecnych czasach coraz mocniej zarysowuje się potrzeba poświęcenia uwagi pojedynczemu uczniowi lub niewielkiej grupie uczniów. Im większa jest samodzielność i motywacja dzieci w grupie, tym bardziej może być zróżnicowany program kształcenia

oraz rola nauczyciela i tym bardziej skuteczne będą wydawane przez niego instrukcje. W związku z tym będziemy korzystać z „instrukcji czynnościowych”

TABLICA ZADAŃ

Tablica zadań jest środkiem pozwalającym na proste przedstawienie wizualne zadania do wykonania. Na tablicy znajdują się zadania, które dzieci mają wykonać w ciągu tygodnia.

Posługując się tablicą, dzieci same mają za zadanie zaplanować kiedy i jaką czynność wykonają, a na koniec tygodnia się z zadań rozliczyć.

OBECNOŚĆ

Każda grupa ma przygotowaną w swojej sali tablicę obecności. Po przyjściu do przedszkola każde z dzieci samo zaznacza magnesem czy klamerką przy swoim zdjęciu obecność. Dzieci dodatkowo zaznaczają buźkami jaki mają nastrój. Tymi samymi buźkami oceniają swoje zadania z tablicy zadań. Taka refleksja dzieci ułatwia nauczycielowi odczytać czy zadania sprawiają dzieciom trudność lub które z dzieci potrzebuje dodatkowego wsparcia z danego zakresu, co pozytywnie wpływa na zróżnicowanie zadań na następnym tygodniu pracy.

PRAWA RĘKA PANI, czyli pomocnik pani

Ciekawą formą wyróżnienia, które będzie zachętą do empatycznych zachowań jest wywieszenie zdjęcia dziecka na specjalnie przygotowanej tablicy zatytułowanej „PRAWA RĘKA PANI”. Dziecko, które w danym tygodniu wybrane jest na pomocnika Pani, jako pierwsze stara się pomóc innym dzieciom w odpowiedzi na różnego rodzaju pytania, dotyczące m. im. zadań do wykonania.

PARY – WIZUALIZACJA WSPÓŁPRACY

Praca w parach: uczy współpracy z każdą osobą podczas zabaw i wykonywania zadań. Każdego tygodnia pary zmieniają się, co pozwala dzieciom na bliższy kontakt i lepsze poznanie kolegów z grupy. Dzieci mogą bawić się z przyjacielem/przyjaciółką, ale muszą nauczyć się również bawić z innymi bez wykluczania kogokolwiek.

Rozwiązywanie problemów- metodą „przeniesionej uwagi”

„Nie rób za dziecko nic co potrafi zrobić samo”- stosując tę zasadę będziemy stymulować samodzielność dzieci ,poprzez właściwe organizowanie procesu myślenia i rozwiązywania problemów. Wybieramy w grupie wizualny symbol dla czasu „przeniesionej uwagi”. W młodszych grupach może to być zabawka, w starszych sygnalizator świetlny.

Nie zadajemy pytań nauczycielowi

Zapytaj „prawą rękę” - kolegę

Nauczyciel jest dostępny dla pytań

DZIECKO JAKO EKSPERT

Każdy tydzień w przedszkolu to nowy temat, w związku tym co tydzień jedno z dzieci wybierane jest na „ eksperta”, które ma za zadanie wraz z pomocą rodziców w domu przez weekend przygotować się z danego tematu. To ekspert prowadzi zajęcia dla wszystkich dzieci, przekazując im wszystkie wiadomości jakie zgromadził. Udziela odpowiedzi na pytania, zadawane przez dzieci i przez cały tydzień służy pomocą innym dzieciom w danym temacie.

Już od stu dziesięciu lat plan daltoński stawia czoło nowym wyzwaniom i możliwością. Dzięki jego sile i elastyczności możemy implementować nowe metody nauczania i uczenia się. Wymaga on od nas podejścia zgodnego z indywidualnymi potrzebami dziecko. Niezbędne jest tu przygotowanie dziecka do życia w społeczeństwie, które często jest teraz inne od tego w jakim my dorastaliśmy. To my dorośli jesteśmy na początku odpowiedzialni i wskazujemy dziecku drogę, wspieramy je w rozwoju. Ważne jest, aby w miarę szybko przekazać „klucz” małemu człowiekowi i uczynić go właścicielem własnej edukacji. My nauczyciele przedszkolni zdajemy sobie sprawę, że nauczamy nowe pokolenia obywateli. Jesteśmy świadomi, że jednym z najważniejszych naszych zadań jest ochrona szczególnych potrzeb edukacyjnych najmłodszych dzieci. Nauczyciel daje wszystkim dzieciom poczucie bezpieczeństwa oraz stawia przed nimi wyzwania, pobudzając je tym samym do samodzielnego rozwoju oraz promując ich niezależność i odpowiedzialność.